

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiae Doctoris Canonici Ecclesiae
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitv Ivcvndissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XXX. Temulentia vitijs omnibus ianuam aperit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

Subsidente vino, supernatant verba;

Nam Sobrios, aut metus, aut pudor cohibet, quod minus extrudant ea, quæ satius putarint suppressisse. At vinum & pudorem discutit, & timorem abigit, ut voces per iugulum redituræ, nequaquam contineri queant.

Qua ex re, quàm multa, non rarè, tum publicis, tum priuatis reb⁹ incommoda sint exorta, quæ turbæ? qui motus? quot lites? quàm innumera cædes effluxerint, is nouerit, qui vel parum inter eiusmodi epulones versatus est. De Claudio Cæsare, famosissimo bibone, cuius supra quorū meminimus, fertur, temulentū, secretissima quæque, liberrimè, quibusvis ganeonibus exposuisse, & inter alia quondam, & hoc prompsisse, sibi fatale esse, & innatum, ut vxorum scelera aliquantisper dissimulet, ac demùm grauissimè vindicet. Quid inde consecutū? ut animus Agrippinæ coniugis ab ipso penitus alienaretur.

Ergo cum Taciturnitas tutissimum sit atque optimum rerum administrandarum vinculum; Nec res magne ab eo sustentari possint, cui facere graue est, fidele arcantorū silentiū, atq; custodia, cuiuscunq; communitatis administris, quàm commèdatissima esse debet; horūq; violatrix temulètia vbiq; exterminanda.

CAPVT XXX.

Temulentia vitiis omnibus ianuam aperit.

Hallucinantur quidam, obtusi & inertis cerebri homines, & non paucos erroris habent affectas, atq; patronos, existimantes, Temulentiam non ita graue flagitium esse ut iactatur. Error hic perniciosus, ac Rebus publicis admodum exitialis, à nobis abunde supra est refutatus.

Age, si namus hic, quod re ipsa non est, apud sciolos illos, firmum esse, ac stabile, non tanti faciendam

Ebri-

Citante
Erasmo.
Adag.
Chiliade
2. Cens. 1.

Erasmo.
Apophth.
lib. 6.

Valer. Ma-
xim. lib. 2.
Quintus
Curt. li. 4.

Ebrietatē, non ad eō detestandam. quid ad hoc vos obtenderis, quid prætextui afferetis, si firmis rationibus contestatum fecero, hanc, quam vos pro aris ac focis defenditis, Aroticam, & hircum olentem temulentiam, omnium flagitiorum seminarium, omnium scelerum Metropolim esse.

Temulentia omnium flagitiorum ianua.

Simile.

Luce 6.

Exodi. 32.

Ergo quod vultis habetote. sint alia peccata grauiora, sint magis noxia, sint perniciosiora, sint maiori reprehensione digna. Quid Ebrietas? Peccatis omnibus ansam porrigit, fenestram aperit, aditum recludit. sicubi peccatum aliqui nullum penitus, nidos figere potuit, temulentia id effectum dedit. Est ipsa initio velut latrunculus paru⁹, qui licet non multum fureretur, angusto tamen, & stricto foramine domum ingressus, quo maiores penetrare non potuissent, pestulos ac vectes amouet, ostiū eis aperit, ut subintrēt, rapiant, furentur quidquid domus continet. An ergo exiguū malū Ebrietas? an flocci pendendū? an in minimis ponendū noxis? hoc iis liberū est, qui suūmet amant interitū; ad quos in Euangelio Seruator, *Vae vobis qui saturati estis, quia esurietis. vae ebriis vobis, æterna gehennæ incendia vobis parata creditote, quia præstantiores animi diuitias, quibus nunc subdola vos spoliat Ebrietas, in illo supremi iudicij Examine desiderabitis, esurietis, atque sitiētis.*

An verò nullius apud te momenti, Hebræorum illa ruina, ubi *sedit populus manducare & bibere & surrexerunt ludere?* & leue abs te iudicabitur, inde subortas choreas, tripudia, saltationes, ac ipsam demum Idololatriam, ob quam tot millia, vno die interfecta, occubuere? Ni iudicium tuum, Diuo Ambrosio, sanctissimo viro, sit anreponendum, vix video, qui facile stare possis. quid ille? *Sicuti fidei mater est*

ter est continentia: ita perfidia mater Ebrietas: in quod. n. facinus ista non precipita? cui flagitio portam claudit? Et D. Chrysofomo, qui ait: Quemadmodum Scylla & Hydra apud Poetas, sic & Ebrietas multis capitibus armatur. Sic Lyæi multiceps bestia: hinc enim mollities, Fornicatio & Ira, hinc turpes amores oriuntur: hæc mater vitiorum; hæc superata, quasi capite obruncato, alia sepulta erunt. alio ite loco: sic inualuit luxus & amenitas, ut neq; cogitationū multitudo, neq; admonitio, neq; pudor, nec eruditio, nec motus, ebrii animam ad officium reuocet, sed tanquam naus in tempestate posita, frustra imperante gubernatore, nequicquam sudantibus nautis, in profundum demergitur omnium turpitudinum ac vitiorū. His adiungo Simeonem Metaphrasten: Ebrietas, inquit ipse, cohabitatur cum intemperantia, & est soror voluptatis, & inuentrix turpis sermonis, aliena à bona cogitatione, & ostium flagitiorum. indecora est habitus & oratione, & dissoluit decorem eorū, quæ sunt secundū naturam. Et cum Platone: Vehementiores, aiente, voluptates, & iras, & amores, & cupiditates, nimius vini potus excitat, Senecam sapientissimū produco. Certè detegit omne vitium Ebrietas, & incendit, loquitur ipse, ubi possedit animum nimia vis vini, quidquid mali latebat, emergit. non facit Ebrietas vitia, sed protrahit. tunc impudicus morbum profitetur & publicat, tunc petulans, non linguā, non manum continet, crescit insolenti superbia, crudelitas seuo, malignitas liuido, omne vitium grassatur & prodit. Nūc age, qui dissentis, qui Ebrietate extenuas, horū autoritatib. opponito, & potes ac voles, & istā malorum omnium altricē defensas.

Lib. de Helia & ieu. cap. 12.

Homil. 71. ad popul. Antioch.

Homil. in luxum & crapulam.

In vita S. Onesimi. habetur in Surio. tom. 1. 16. Febr.

Dialo. 1. de legib.

Epist. li. 12. Epist. 84. ad Lucil.

Ser. 33. ad fratres in Eremo.

H Cyrilli

Cyrilli iunioris, Augustino teste, qui temulentus patrem occidendo, parricidii crudelitate manus consccleravit, prægnantem matrem per vim oppressit, ac violavit, duas item sorores tentans, ac renitentes, vsq; ad mortem vulneravit, nobis instar fit plurimorum. Da temulentum aliquem; quàm facile aliis assuescet vitiis? quàm facili negotio, cæteris omnibus flagitiis immergetur? liquet id veteri quodam exemplo. Nam quidam olim grauius à Dæmone tentatus, ab eo, si liberari vellet, iussus est, vnum ex tribus peccatis, Ebrietate, Homicidio, & Adulterio patrare, immunis postea futurus ab omni tentamento. Elegit amens ille Ebrietatem. Temulentus igitur, cum quadam fœmina adulterium admisit, & eius viro superueniente, ne facinus vindicaret, eum trucidauit. En ex Ebrietate, quodam quasi ramo, pullulantes at geminantes, aliorum surculos peccatorum, en lacunâ, voraginem ac gurgitem omnium flagitiorum. Scribit Ioannes Bohemus, hæc ob causam solùm Moscouiæ Principes, omnem inebriantem potum, capitæ pœna prohibere solitos, ac bis tantum, aut summum ter in anno usum eius indulgisse, quod Ebrietatē plenissimam vitiorum ventis, laxare vela, persensissent. cui similem si nostrates animum induerent, spem prisca Germanorum virtus certissimam, exilii sui terminandi tandem, atque ad auitas remeandi sedes, vitæ foret habitura.

CAPVT XXXI.

Temulentia luxuria mater ac nutrix est.

Theog. in sententiis. Luxuria vniplurimū Ebrietatus comes.

Ὅτι γὰρ ἐν σκιδνῆ ῥόδον φύεται οὐδ' ὑακινθῶν. Non etenim è squilla, rosa nascitur, aut hyacinthus. Quid ergo è fœdissimo temulentiæ vitio, quod ex corrupto malo, peius ouum luxuriæ ac libidinis? verissimum itaque Tertulliani verbum: Duo ista Dæmonia con-

Spirata